

Verslag van de Informatiebijeenkomst aan de gemeenteraad van Brummen

Het verslag en de hand-out van de presentatie zal worden toegezonden aan gemeenteraadsleden, B&W, MT gem. Brummen, project en stuurgroep W&GG, Wijkraad EEK-Hall, Adviesraden Wmo en ouderen Brummen, huisartsen (eerstelijnszorg), drs. Y. Kropman en drs. P.E.M. Laeven (Provincie Gelderland) en zal op de sites van de partners worden geplaatst. Een kort artikel zal worden gepubliceerd in GT.

Datum	: donderdag 19 juni 2008 van 20.00 – 22.00 uur.
Onderwerp	: Project Wijs met groen en grijs (POV Provincie Gelderland)
Aanwezig	: zie verzendlijst (en radio Gelderland)
Gespreksleider	: Dhr. G. Van Klinken (wethouder)
Presentatie	: Mw. drs. C. Boon (BMC) en mw. drs. A. Reichgelt (gemeente)
Deskundige inbreng	: Project en stuurgroepleden, te weten: Mw. drs. A. van Stokrom, directeur woningstichting Eerbeek De heer F. Visschedijk, directeur woningstichting Brummen Mw Y. ten Holder, directeur SWB Mw. A. van Beem, divisie manager verpleging en verzorging V érian) Mw E. ten Have MSN, directeur Woonzorgcentrum Iselgouw/ RIBW Oost-Veluwe De heer Th. Solen, Raad van bestuur RIBW Oost Veluwe (RIBW)

Sheet 1 Het project 'Wijs met groen en grijs' *Gebiedsgerichte aanpak wonen, welzijn en zorg vergroot de leefbaarheid.*

De heer Geert van Klinken heet iedereen welkom en geeft het woord aan mevrouw A. Reichgelt, voorzitter van de projectgroep Wijs met groen en grijs. Zij geeft een korte schets van de reden om de raadsleden te informeren, spreekt waardering uit dat verschillende partijen, partners, adviesraden, wethouders, burgemeester en raadsleden aanwezig zijn en nodigt vooral de raadsleden uit om met de aanwezigen te interageren over het doel, relevantie en inhoud van dit project. Zij kondigt de presentatie over de achtergrond de ontwikkelingen en de stand van zaken van het project aan, waarbij zij met name de aandacht vraagt voor nut en maatschappelijk belang voor de burger van Brummen van initiatieven zoals deze. Zij geeft het woord aan mw. Boon die aan de hand van de sheets het project zal presenteren.

Mw. Boon stelt zich kort voor, is werkzaam bij adviesbureau BMC en sinds september 2007 betrokken als programmamanager van het project Wijs met groen en grijs. Zij geeft aan dat zij namens de projectgroep spreekt en stelt de verschillende partijen aan de raadsleden voor in de volgorde wonen, welzijn zorg: mw. van Stokrom en de heer Visschedijk namens de woningstichtingen, mw ten Holder directeur van de Stichting Welzijn Brummen en namens de zorgorganisaties zijn aanwezig mw ten Have, dhr. Solen en mw. van Beem. Twee partijen kunnen niet aanwezig zijn, dhr A. Vunderink, voorzitter raad van bestuur Zorggroep Apeldoorn en mw. E. Wijnands, regiomanager stichting Philadelphia zorg.

Doel van deze bijeenkomst is drieledig:

1. Allereerst informierend, om inzicht te krijgen in de achtergrond en de ontwikkelingen van het project en vooral ook om de gekozen koers van het gezamenlijke beleid uiteen te zetten;
2. Inzicht verkrijgen in het maatschappelijk belang;
3. Aandacht vragen om met ons mee te denken voor wat betreft vervolgmogelijkheden.

Sheet 2 Introductie

Hoe wilt u wonen, werken en leven wanneer u zèlf zorgbehoevend wordt? Wat vindt u belangrijk? Welke voorzieningen zijn voor u belangrijk? Wie is daarvoor verantwoordelijk? Maakt het u uit wie verantwoordelijk is, of wilt u dat het gewoon gebeurt?

Als opmaat voordat we gaan presenteren, voordat we beginnen, willen we u vragen dicht bij uw eigen levenswereld te blijven: hoe kijkt u zelf tegen dit thema aan...wat vindt u belangrijk?

Raadslid: Belangrijk is het verband tussen ouderen en jongeren. Ook voorzieningen moeten aanwezig zijn en blijven, zij moeten dichtbij en in het dorp worden aangeboden. De leefbaarheid moet op zo'n manier vorm krijgen dat het zo goed is en dat wij zien wat de mens nodig heeft.

Wie is daarvoor verantwoordelijk en maakt het u uit?

Raadsliden: Gemeente moet daarin zijn rol nemen, ja, maar de burger heeft ook zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen en op een aantal punten moet de gemeente de burger wel aan kunnen spreken.

Sheet 3 Inhoud

De ketenpartners; Aanleiding; Ontwikkelingen; Masterplan; Ambities en beoogde doelen; Uitvoeringsprogramma: Deelprojecten; Vragen.

Korte toelichting op de agenda. De ketenpartners komen in beeld. De aanleiding en ontwikkelingen worden geschetst en vervolgens wordt het Masterplan, gebiedsgerichte benadering wonen, welzijn, zorg vermeld, waarin gemeenschappelijke ambities zijn verwoord en beoogde doelen, een belangrijk aspect, zijn omschreven. Voorts wordt ingegaan op de deelprojecten en tot slot stellen wij u in de gelegenheid om vragen te stellen.

Sheet 4 Welke partijen

Woningstichting Brummen; Woningstichting Eerbeek; Stichting Welzijn Brummen; Stichting Woonzorgcentra Iselgouw; RIBW Oost – Veluwe; Vèrian; Zorggroep Apeldoorn; Stichting Philadelphia Zorg; Gemeente Brummen.

Sheet 5 Ontwikkelingen (1)

Demografische ontwikkelingen ontgroening en vergrijzing; sociaal culturele context; zorgvraag neemt aanzienlijk toe; wens van ouderen zo lang mogelijk thuis; zorgvraag méér diversiteit en variëteit.

Om u een beeld te geven in een wat bredere context willen wij de ontwikkelingen vanuit de externe omgeving kort schetsen.

Demografische Ontwikkeling: allereerst de landelijke tendens ontgroening en vergrijzing, hetgeen een afnemend aantal jongeren en een toenemend aantal ouderen inhoudt. Ik ga u een paar kerngegevens noemen: een voortgaande vergrijzing leidt tot 33% meer ouderen in de categorie van 75 jaar en ouder in 2015. Dat is een toename van gemiddeld 2% per jaar. Wanneer we deze tendens bekijken vanuit de lokale setting, dan geldt voor de gemeente Brummen een inwonersaantal van 21.229 (per 1 januari 2008) waarvan 3.702 bewoners tot de categorie 65 jaar en ouder behoort. Dit betekent dat 17,4 % van de bevolking 65 jaar en ouder is. Het landelijk percentage is 14,5 %. Het percentage ouderen in de gemeente Brummen is beduidend hoger dan de landelijke cijfers.

Raadsleden: *Geldt dit ook voor de omgeving van Brummen?*¹

Ja, dat geldt ook voor meerdere gemeenten in de omgeving (Rheden, Epe, Voorst, Heerde etc.....).

Raadslid: *Is rekening gehouden met vestiging ontwikkeling van ouderen uit het westen des lands?*

Wij hebben ons op huidige gepresenteerde aantallen gebaseerd (bron: Centraal Bureau voor de Statistiek/provincie Gelderland) en hebben daarbij de verhouding tussen instroom van buiten en bestaande inwoners niet gespecificeerd.²

Er is landelijk een tendens van individualisering waarneembaar, het sociale netwerk neemt af, familieleden en vrienden vallen voor ouderen weg, (oude) burens en kinderen verhuizen naar elders. Er wordt afname van sociale binding gesignaleerd. Deze tendens is eveneens waarneembaar in de sociale en culturele context.

Met de toenemende vergrijzing neemt ook het aantal chronisch zieken toe en neemt de zorgvraag aanzienlijk toe. Daarnaast wordt gesignaleerd dat huidige en toekomstige ouderen zolang mogelijk thuis willen blijven wonen. Tot slot wordt waargenomen dat de zorgvraag meer divers wordt gesteld en gevarieerd is.

Raadslid: *Wat is het verschil tussen variëteit en diversiteit?*

Bij variëteit is sprake van een aantal verschillende thema's (categorieën), daarbinnen is een grote diversiteit in vraagstelling mogelijk. Diversiteit betekent ook dat een scala van verschillen van de vrager aan de orde kan zijn. Een leefgemeenschap is niet meer zo eenduidig. Wij moeten denken aan de aanwezigheid van oud-jong, allochtoon autochtoon, hoog - laag opgeleid, rijk- arm, zwak-sterk, ziek-gezond. Dat komt dwars door elkaar voor.

Raadslid: *merkt op dat mogelijkheden om thuis te wonen een ruim begrip is.*

Raadslid : *Wat houdt domotica in? Domotica komt van 'domus' (huis) en 'electronica'. Het staat voor slimme technologie in huis. Het kan het huis veiliger en comfortabeler maken.³ De heer Visschedijk geeft een toelichting. Het is een technisch hulpmiddel (alarmering/belkring, zorgopvolging, maar ook huisautomatiseringssysteem, bijvoorbeeld zonwering, gordijnen openen, aan/uitschakelen van apparatuur et cetera) Er zijn géén standaardsubsidies ten behoeve van burgers bij nieuwbouw. Investerings in nieuwbouw betekenen voor een woningcorporatie bij de start al een tekort van 40 – 60 %. Daar komt de domotica dan nog bij. Wij vragen ons af in hoeverre altijd geïnvesteerd moeten wonen en het rendement ook gerealiseerd kan worden, mede omdat burgers zelden hun hele leven in één en hetzelfde huis wonen. Hij geeft voorbeelden: we zijn er wel mee bezig op het van Limburg Stirumplein en in Buiten de Veste, maar in een functionele basale variant.*

Raadslid: *Is er dan fiscaal geen mogelijkheid om terugverdiene in de vorm van een aftrekpost onroerend zaak belasting?*

Partner: Dacht ik niet, misschien kan dit aan de orde zijn voor koopwoningen.

Raadslid: *Wellicht is dit een suggestie: nader onderzoek.*

¹ Januari 2008: In Eerbeek is sprake van 1616 ouderen van > 65, buurtschap Hall 295 ouderen. De gemeente Brummen kent een diversiteit vanuit verschillende sociaal culturele leefgemeenschappen (waaronder autochtonen en eerste en tweede generatie niet westerse allochtonen naar herkomst vanuit Indonesië, Turkije, Marokko, Nederlandse Antillen en Aruba, Suriname, Irak, Iran en Afghanistan)

² Evenmin is duidelijk of de te verwachten bevolkingsgroei als gevolg van nieuw te bouwen woningen in deze cijfers is verdisconteerd.

³

Sheet 6 **Ontwikkelingen (2)**

Rijksbeleid, terugdringen kostenexplosie: nieuw verzekeringsstelsel, wijzigingen in de AWBZ; decentralisatie naar gemeente: Wmo; Ontschotting en marktwerking; invoering van andere bekostigingssystemen (dbc en zzp); belang van menselijk kapitaal; scheiding tussen wonen en zorg; meer verantwoordelijkheid bij burgers gelegd.

De insteek van de rijksoverheid is ingegeven door de noodzaak om de kostenexplosie van zorgvoorzieningen terug te dringen. In het beleid zien wij dat terug. Het wordt onder meer duidelijk in het nieuw geïntroduceerde zorgverzekeringsstelsel, recente en op stapel staande versoberings wijzigingen van de AWBZ (nu huishoudelijke hulp). Decentralisatie van verantwoordelijkheid naar gemeente, onder meer resulterend in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), is daar een gevolg van. Maar denk ook aan bijvoorbeeld de totstandkoming van de centra voor jeugd en gezin. Politiek wordt de keuze gemaakt om de verantwoordelijkheden bij lokale overheden neer te leggen. Tegelijkertijd zien we een tendens van ontschotting en marktwerking. Het onderscheid tussen de traditionele zorgsegmenten (verzorgingshuiszorg, verpleeghuiszorg, thuiszorg, gehandicaptenzorg) komt te vervallen. De verschillende bestaande organisaties kunnen nu diensten en zorgverlening gaan leveren op meerdere terreinen. Dat is de gereguleerde marktwerking. Het is een duidelijk speerpunt van de rijksoverheid. Binnen die ontwikkeling speelt ook de invoering van een ander bekostigingssysteem bij instellingen: in tegenstelling tot het werken met vooraf vastgestelde budgetten wordt overgegaan op een systeem waarin de bekostiging wordt berekend via dbc (diagnose behandel combinaties) in ziekenhuizen en zzp (zorgzwaarteprofilering) in de ouderenzorg/ sector verzorging & verpleging.⁴ Kijken we naar zorg in relatie tot arbeidsmarkt, dan zien we een toenemende vraag: een appèl op menselijk kapitaal om de zorg te kunnen leveren en de verwachting is dat er een krapte zal ontstaan, bij een toenemende ontgroening en vergrijzing. Het belang van het voorhanden zijn en het behouden van het menselijk kapitaal is in deze sector groot.⁵ Een volgend punt is de waar te nemen scheiding tussen wonen en zorg. Steeds meer mensen kiezen ervoor om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen en daar zorg te verkrijgen. Het is zelfs te verwachten dat de term intra- en extramurale zorg op termijn zal komen te vervallen. We praten dus meer vanuit het perspectief van de klant over wonen welzijn en zorg. Tot slot weten we dat er vanuit overheden meer verantwoordelijkheid bij de burger zelf neergelegd wordt.

Sheet 7 **Lokale context**

Gemeente Brummen: deeltkernen en groot buitengebied; Ontgroening en vergrijzing vereist het behouden en versterken sociale binding en infrastructuur. Veiligheid, zelfredzaamheid, maatschappelijke participatie voor ouderen zijn belangrijke thema's => vergroten leefbaarheid in de wijk, buurt, dorp.

Hoe zien deze ontwikkelingen in een lokale context er nu uit? Wat zijn daarin de specifieke elementen? De gemeente Brummen kent een aantal deeltkernen waarvan twee grote, een aantal kleine en zij heeft een groot buitengebied. Dat vereist het behouden en versterken van de sociale infrastructuur hetgeen overigens de gemeente van oudsher wel kenmerkt. Voor ouderen zijn belangrijke thema's, veiligheid, zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. En met deze vertaalslag naar de lokale context hebben partijen als belangrijkste doel gesteld: het vergroten van de leefbaarheid in wijk, buurt of dorp.

Wethouder: onderstreept het belang ook voor de jeugd daarbij: de zogenaamde **vergroening**

4

⁵ Landelijk gezien staat de zorgsector op nr. 3 voor wat betreft de noodzaak en vraag naar werknemers op verschillende niveaus.

Raadslid: *Reageert hierop door de rol van het bedrijfsleven aan te stippen. Als jongeren zich willen vestigen is de mogelijkheid om hier ook werkzaam te zijn van groot belang, werkgelegenheid creëren dus.*

Sheet 8 De eerste stappen

*2004: ketenpartners steken koppen bij elkaar;
2005: Programma prov. Gelderland Ontgroening en Vergrijzing 2004-2008;
2006: Masterplan met een gedragen visie en uitvoeringsprogramma;
2007: Plan van aanpak; Samenwerkingsconvenant ondertekend;
2008: Uitvoering projecten.*

Sheet 9 Wat gaan we bereiken

We bevorderen dat mensen zodanig wonen dat ze, ook als ze ouder worden, zo goed mogelijk kunnen functioneren in de samenleving, waarbij hun wensen en behoeften op de gebieden wonen, welzijn en zorg ons vertrekpunt is.

Wat is het beoogde doel dat partijen gezamenlijk voor ogen hebben. Welk doelstelling hebben de gemeente en haar partijen zich gesteld?

Sheet 10 Hoe doen wij dat

Ontwikkelen en verankeren van gebiedsgerichte, integrale ketenzorg, die aansluit op de vraag van huidige en toekomstige ouderen in aard en omvang met goede prijs-kwaliteitverhouding op effectieve (doeltreffend) en efficiënte (doelmatig) wijze.

Vervolgens hebben partijen wat gaan wij daarvoor doen, wat is nodig, ontwikkelen en verankeren van de integrale ketenzorg.....

Sheet 11 Uitgangspunten

Vraaggericht: toegesneden wijkschouw; synergie door samenwerking voor burgers; meerwaarde voor burgers; "kwaliteitslabel"; Ontmoeten en verbinden; Passend bij lokaal karakter van kern en buurt; aansluiten bij eigen kracht van burgers en toepassen op diversiteit in bevolkingsopbouw; bredere toepasbaarheid en voorbeeldfunctie.

Wij hebben als uitgangspunt de vraaggerichtheid vanuit de burger centraal gesteld. Een kleine gebiedsgerichte sociale wijkschouw heeft hiervoor plaatsgevonden: er zijn gesprekken gevoerd met 24 willekeurige ouderen en een aantal sleutelfiguren. De thema's die burgers hebben aangedragen zijn voor de partners uitgangspunt geweest om een aantal kernthema's vast te stellen om vervolgens de vertaalslag te maken naar de keuze en nadere invulling van de deelprojecten. Daarbij heeft de projectgroep betrokken wat het huidige aanbod is, knelpunten, hiaten en afstemmingsmogelijkheden in samenwerking. Meerwaarde voor burgers moet waarneembaar zijn in het aanbieden van gecombineerde deelvoorzieningen waar nodig. Zo kan dienstverlening en kwaliteit voor de burger wellicht worden gewaarborgd. Wij spelen dan ook met de gedachte om de dienstverlening voortkomend uit dit verband van een 'kwaliteitslabel' te voorzien (kort, snel en goed). Een bredere toepasbaarheid van deze projectaanpak over de gehele gemeente (olievlekwerking), maar wellicht ook toe te passen op andere gemeente. Wel bewaken wij dat elke wijk, vanwege zijn uniciteit zijn eigen toepassing heeft, geen blauwdruk dus. Dan kan tevens

worden aangesloten op de eigen kracht van zo'n buurt. Voor de provincie is ons project een innovatief project, dat als voorbeeld fungeert voor andere gemeenten.

Sheet 12 Opbouwwerker ouderenzorg Hall

Doelen: Vraag van ouderen in beeld krijgen (sociale buurtverkenner); spin in het web; Signalen vertalen naar (keten)partners (2 dg); schakelfunctie/verbinding leggen (14 dg), monitoren; creatieve oplossingen aandragen (vernieuwing); preventief.

Deelproject 1. Er is een opbouwwerker ouderenzorg (sociale buurtverkenner) in Hall aangesteld. Haar taak is om de expliciete en latente vraag van ouderen in beeld te krijgen. Een door de projectgroep gezamenlijk opgestelde advertentie is gepubliceerd. Een functieprofiel is vastgesteld, werving en selectie heeft plaatsgevonden door vertegenwoordigers van de diverse partners en sinds 15 mei is de nieuwe medewerker aangesteld en actief. Partner SWB is bereid gevonden om voor de duur van een jaar de fungeren als werkgever. Doel van deze nieuwe medewerker is om signalen op de terreinen wonen, welzijn en zorg te zien, te ontvangen; om de vraag van ouderen te vertalen naar deelvragen die de organisaties kunnen beantwoorden. Zij is de spin in het web en is zichtbaar en bereikbaar voor ouderen, hun naasten, de instellingen. Planning is dat binnen 2 dagen na contact of signaal de vraag op de juiste plaats en in het juiste verband is gesteld, de oudere hiervan op de hoogte is gesteld en dat binnen veertien dagen de schakel/verbindingfunctie tussen de oudere en de betreffende ondersteuningsinstelling is gelegd. Dat impliceert natuurlijk dat nieuwe kwesties aan de orde zullen komen en door deze medewerker en partners nieuwe, creatieve oplossingen dienen te worden bedacht voor vaak bekende knelpunten. Daarmee hoopt de projectgroep meer greep te krijgen op aankomende vragen, en daarmee kan wellicht meer worden geanticipeerd.

De opbouwwerker werkt nauw samen met het wmo loket Wegwijs, ouderenadviseur, huisbezoekproject, wijkverpleging, woonconsulenten, steunpunt mantelzorg en ook met de wijkdorpsraad, vrijwilligers, anbo, verenigingen, kerken, politie en huisartsen et cetera. Sinds een maand is de medewerker nu actief, inmiddels heeft een informatiebijeenkomst in de Wheme (Hall) voor een groep genodigden plaatsgevonden, met name om draagvlak, commitment en vertrouwen op te bouwen. De eerste resultaten zijn nu nog niet te geven. Opgemerkt wordt ook dat er bij ouderen een schroom en drempel blijkt om hulp te vragen. Des te meer reden om ouderen actief te benaderen (vindplaatsgericht).

Sheet 13 Ketenteam Eerbeekse Enk Zuid KEEZ

Deelnemers: woonconsulent; ouderenadviseur/coördinator Wmo loket wegwijs; opbouwwerker ouderenzorg; woonzorg coördinator ambulante zorg; wijkverpleegkundige; wijkagent; ... (praktijkondersteuners huisartsen)

Deelproject 2: Het ketenteam is samengesteld door de reguliere uitvoerders van de verschillende partners, die in de wijk (en uiteraard ook daarbuiten, waaronder in Hall) werkzaam zijn. Op operationeel tactisch niveau sluit dit project aan bij de burger en de reguliere taken die reeds door ketenpartners worden opgepakt. Op strategisch niveau van dit project opereert de projectgroep. Zij zetten nieuwe beleidslijnen uit op basis van gesignaleerde knelpunten in de samenwerkende uitvoering.

Sheet 14 Ketenteam KEEZ

Doelen: Feitelijke operationele samenwerking; bundeling krachten, kennis en expertise; onderlinge samenhang en afstemming in uitvoering; realiseren van 24 – uurs bereikbaarheid; terugkoppelen knelpunten in uitvoering naar beleidsniveau.

Dit project is sinds twee maanden operationeel. Het ketenteam 'KEEZ' komt 1x per 2 weken bij elkaar. Een aantal belangrijke aspecten zijn aan de orde geweest, waaronder:

1. de vormgeving van deze voor hen nieuwe vorm van samenwerking. Taken en rollen zijn over en weer besproken;
2. Informeren en communiceren met elkaar, leren en op de hoogte zijn van elkaars activiteiten (wie doet wat bij welke ouderen), uitwisselen van elkaars kennis en kunde, zorg en dienstverlening;
3. 24 uurs bereikbaarheid. Deze vraag komt vanuit de ouderen. Deze vraag wordt door de organisaties onderschreven. Wij komen hier zodadelijk op terug. Wij willen u graag eerst de methodiek van werken in dit project verduidelijken.

Sheet 15 De methodiek

Zie schema

De projectgroep zet de lijnen uit. Knelpunten, lacunes en overlappingsen worden hier besproken. Werkstrategieën worden uitgedacht. Het project Hall werkt vindplaatsgericht. De opbouwwerker ouderenzorg bevindt zich merendeels onder de bewoners en in de buurt, koppelt terug en monitort het verloop. Het ketenteam KEEZ werkt vanuit de reguliere instellingen en legt verbindingen in de uitvoering. En dan hadden we al het Wmo loket Wegwijs, de weg die de burger op eigen initiatief kan bewandelen om aan de nodige informatie en advies te komen, een indicatie aan te vragen en te weten hoe deel te nemen aan een bestaande activiteit. Elk der drie methoden legt een directe verbinding met de burger. Het moet dus mogelijk zijn om op de middellange en langere termijn een adequaat inzicht te krijgen in vragen op de gebieden wonen, welzijn en zorg en hier naar behoren in te voorzien.

Sheet 16 Gemeente: wat levert het op

1. *Anticiperen op het beheersen van een toenemende zorgvraag; 2. Benutten van de meerwaarde van samenwerking (gunstige neveneffecten);*
3. *Onderscheiden en profileren als gemeente naar burgers (kwaliteitsimago, draagvlak) Kortom: burgers krijgen voorzieningen waar ze recht op hebben.*

Op de langere termijn kan de samenwerking behalve de synergievoordelen in financiële zin ook een gunstig effect hebben op de te verwachten toenemende druk op de vraag naar voorzieningen (zie begin van de presentatie) in de zin van beheersing van de vraag.

De gemeente, die een verantwoording draagt voor het welzijn van haar burgers kan zich profileren op het feit dat zij het maximale heeft gedaan om dat welzijn te realiseren.

Adviesraad: *Wat houdt recht in?*

Gemeente: Het recht van de burger is datgene waar volgens de wetgeving (Wmo compensatieplicht) en volgens de gemeentelijke verordening aan dient te worden voldaan. Mocht dit niet toereikend zijn, of de behoefte in de tijd aan verandering onderhevig zijn, dan dient dit te worden gesignaleerd door partners, door adviesraden, door burgers en loopt de lijn van gewijzigde beslissingen weer via de lijn van politieke besluitvorming.

Sheet 17: Wat te investeren

Structureren = faciliteren; faciliteren in middelen: mensen, €€, tijd; investeren in het (leer) proces ketenontwikkeling; flexibel opereren; assertief anticiperen op ontwikkelingen: kansen en bedreigingen (mogelijke risico's)

Het betreft hier een pilot in ontwikkelingsfase. Belangrijk is na te denken over het vervolg mede op basis van wat we hebben gedaan en tot nu toe hebben bereikt; om na te denken over: als blijkt dat het werkt, wat investeren we erin voor structurering. En gezien de reeds bekende en aangereikte informatie: waar moet je in investeren? Het antwoord is; In geld, in tijd, in leerproces van een goed functionerende keten, en daarmee vooral ook in flexibel opereren van alle partners. Het is zaak om nu te anticiperen op de ontwikkelingen die geschetst zijn. Het niet tijdig en adequaat reageren brengt volgens de partijen risico's met zich mee en wordt niet in belang van de burgers beschouwd.

Toegevoegd: het mag zeker wel gezegd worden dat deze samenwerking een hoog innovatief gehalte heeft, sterk ingaat op de huidige ontwikkelingen en zich onderscheidt van velerlei andere landelijke initiatieven mede door de verschillende fases die zij al doorlopen heeft en het stadium waarin zij nu verkeert van daadwerkelijke uitvoering en zoeken naar velerlei verbindingen.

Opnieuw komt het initiatief van de 24 uren bereikbaarheid aan de orde, vooruitlopend op de sheet (18) hoe nu verder??.

Partners: Het betreft de Infrastructuur van de bij de diverse instellingen vaak op deelterreinen aanwezige 24 uren bereikbaarheid. Elk der partners heeft zijn eigen bereikbaarheid, afgestemd op de eigen vorm van welzijn, zorg en ondersteuning die geboden wordt. De organisatie ervan zou in onderlinge afstemming efficiënter en effectiever kunnen en met een veel beter bereik door de middelen, die elk hiervoor besteedt, te bundelen. Wat er onder meer onder kan vallen is alarmering, zorgopvolging en het oplossen van sociale noodsituaties, het verkorten van aanrijdtijden van de dienstverlenende instellingen. Concreet kunt u denken aan voorvallen als hulp bij de toiletgang van een instabiele partner. Zo kan een verschuiving plaatsvinden naar langer thuiswonen, wordt het dichtslibben van semimurale zorg tegengegaan en vooral wordt de kwaliteit van leven beter behouden.

Adviesraad: *We zien vaak dat ouderen die alleen leven door de kinderen worden gepusht om niet meer alleen te blijven. Wat kunt u hieraan doen?*

Van belang is een goed informatiestroom naar de oudere burger. Waar kunnen zij gebruik van maken. Dat lost misschien al veel op. Deze informatie wordt langs verschillende contactlijnen gegeven. Daar komen wij nog over te spreken.

Partner: De details van de 24 uren bereikbaarheid moeten uiteraard nog ontwikkeld worden. Het is verstandiger om hierover eerst zelf na te denken, hoe het te realiseren valt, en je wezenlijk hierop voorbereidt, alvorens je informatie naar buiten geeft. De functies moeten kenbaar gemaakt. Op dit moment loopt m.b.v. provinciale subsidie een domotica pilot die aansluiting kan bieden op dit initiatief. Dat alles is nog in voorbereiding.⁶

Adviesraad: *Wat kunt u aangeven over de beschikbaarheid van tijdelijke hulp?*

Partner: Het informatieloket Wegwijs werkt hieraan door goede informatie te geven. Over de laatste tijd zien we ook een toename van bezoekers en vragen. We investeren om meer preventief te kunnen gaan werken. Een aansluitend initiatief is het huisbezoekproject, waar informatie onder meer over dit onderwerp wordt gegeven.

Adviesraad: Uit de enquête die de ouderenbonden heeft gehouden onder haar leden bleek wmo loket Wegwijs goed te scoren.

Raadslid: *Behoeftte aan kortstondig verblijf. Wat is daar nu werkelijk mogelijk?*

Partner: Veel verpleeghuiszorg geschiedt op CIZ indicatiestelling (AWBZ). Kinderen completeren dit als mantelzorger door middel van bezoek. Als het terugvalt, dan is er bij kortstondig verblijf géén zorgvraag waarop een Ciz indicatiestelling kan worden aangevraagd. Tijdelijke logies, zonder indicatie zou mogelijk moeten zijn.

Wethouder: *vermeldt naar aanleiding hiervan dat zeer recentelijk een aanvraag voor vestiging van een zorghotel is ingediend bij de gemeente. Hij benadrukt dat nog geen*

⁶ NB Buiten de Veste is als project opgenomen in het Masterplan

besluitvorming heeft plaatsgevonden en meldt het in dit verband, omdat raakvlakken met dit project zijns inziens zeer wel te bespeuren zijn.

Partners: Laten weten dat zij zeer geïnteresseerd zijn in het onderzoeken van een mogelijk participeren in zo'n leuk initiatief. Zij vragen naar de reikwijdte. Antwoord: niet direct gemeente Brummen; plaats van vestiging wel Brummen

Partner: Geeft aan dat voor veel vraagstukken nog geen oplossing is. De mensen melden zich wel bij loket Wegwijs, informatie en advies, maar waar het om gaat is dat binnen een x-tijd ook hulp ontvangen wordt. Daar moet aandacht voor komen. We moeten komen tot een systematiek dat wanneer de vraag wordt gesteld bij binnenkomst de oplossing ook daadwerkelijk binnen de keten zelf voorhanden is.

Sheet 18: Hoe verder.....

Aansluiten op visie en kadernota Wmo; projecten structureel en integraal inbedden; geografische spreiding (gemeentebreed); koppelen aan knelpunten wijkagent: sociale veiligheid; benutten van gunstige neveneffecten van (meer) onderlinge samenhang en samenwerking en samenwerking van de gemeente (afdelingen) en haar ketenpartners.

Raadslid: *Laat ik de vraag terugstellen. Veel van deze partijen, en dit zijn zeker niet de minste, streven zo te zien hetzelfde doel na. Maar we zijn er nog lang niet. Wat kunnen we met elkaar en als gemeente faciliterend mee krijgen? Op welke drie speerpunten zouden wij ons beleid moeten inzetten? Ofwel: wat zijn de speerpunten waar de gemeente het meest hard aan moet werken?*

Partners:

1. De zelfstandigen op hoge leeftijd. Veel getob en isolatie onder die groep. Gemeente, breng **alle** ouderen van boven de 75 jaar in beeld. Bezoek ze minimaal 1x per jaar.
Adviesraad: *laat dit alstublieft een professioneel iemand zijn! Die overkoepelend over alle partijen heen kan schakelen, signalen kan opvangen en doorvertalen.*
Ga nauwkeurig na of het allemaal nog een beetje goed verloopt met zo iemand, of ze hun weg nog kunnen vinden zo op hun eentje.
Raadslid: *Hoe gaan we met de privacy om?*
Daar zullen de ouderen zich niet zo druk over maken, ze zullen blij zijn met de ondersteuning.
Het gaat om de kwaliteit van leven: eenzaam zijn/voelen past daar niet in.
2. Inzetten op het versterken van de kracht van de oudere, betrek ze bij de maatschappij, in het belang van blijvend maatschappelijk participeren en biedt ze de veiligheid die ze nodig hebben.
Richt je hierbij op preventie, onderhoudt een systeem van monitoring, vóórdat er verval in de benodigde zorg optreedt.
3. Als je naar de maatschappelijk participatie krijgt, benut dan ook de mantelzorgondersteuning. Investeer erin, ondersteun en begeleidt ze.
4. Ontwikkel een vierjaren programmalijn. Langer vasthouden aan een gekozen thema, teneinde het structureel in ontwikkeling te kunnen brengen.
5. De vraag van de zingeving speelt ook bij ouderen, maar zeker óók bij jongeren, deze beiden moet je koppelen en verbinden.

Een aantal voorbeelden voor vervolginitiatieven en om jeugd en ouderen te verbinden:

- zakgeldproject:
- Binnen de wmo dagactiveringsprogramma's (stages van scholen)
- mensen kunnen met de bureaucratie niet omgaan dat zie je in de thuiszorgsituatie, ontwikkel daar een begeleidingsprogramma op;
- ad 2 en ad 5 Benut de Know how van ouderen, denk breed , zoals toegevoegde stages

- Leg een goede verbinding naar de provincie

NB een aantal losse eindjes

- de passage over de kosten van levensloop bestendig bouwen en de 5000,- die voor een wmo aanpassing geldt en niet toereikend is, moet nog worden opgenomen. Afspraken Elzenbosch daarover, 1/3 starters; 1/3 gezinnen; 1/3 doorstroom et cetera.
- Dan geeft de wmo adviesraad nog aan in oktober met een lokale mantelzorgdag te komen omdat gesignaleerd wordt dat het verlenen van mantelzorg zowel voor oud alsook jong veel problemen gaat opleveren
- Erna ten Have = partner geeft aan de hoe wij kunnen anticiperen op de multiculturele samenlevingsbehoeften: een aanvang is de eerste bijeenkomst SWB hierover. Voorbeeld Yvonne ten Holder van het initiatief met de Gelderse sportfederatie, preventief werken, maar te snel een gespecialiseerde doelgroep ontwikkelen. Dat werkt niet.
- Mantelzorg wordt steeds meer gebruikelijke zorg
- Respijtzorg: is de zorg die geleverd kan worden aan een patiënt waarvan de mantelzorger geregistreerd staat (AWBZ), maar die het niet langer volhoudt en een time out nodig heeft. Daarvoor kan gespecialiseerde zorg worden ingezet
- Ruimtelijke opvang in hotelachtige setting
- Close heid van de multiculturele groepen

- Middelbare scholen en maatschappelijke stages via een concreet wervingsproject en convenant met de scholen. Is uit te werken;
- Nu gaan we die vervolgfase met elkaar in
- Solen: discussieavond jeugd bij provincie: advies: goede verbinding met de provincie leggen subsidiekaders oprekken; vervolg is te ontwikkelen.
- Opmerking over jeugd: is al een overleg regionaal
- Iemand was geïnteresseerd hoe bekend ww is in de gemeente?
- Waardering wordt uitgesproken naar college. De odes aan college en partners etc. van Erna namens projectgroep